

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Факультет «Дизайн середовища»
Кафедра «Дизайн тканин та одягу»

ВАРИЧ Єлизавета Юріївна

**ОБРАЗНІ МУТАЦІЇ ТІЛА ЛЮДИНИ В СУЧАСНОМУ
ЕКОЛОГІЧНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ**

Кваліфікаційна робота
на здобуття СВО «Магістр» зі спеціальності 022 Дизайн
ОПП «Концептуальний дизайн в індустрії моди»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

Варич Є.Ю.

його підпис

Науковий керівник: Лагода Оксана Миколаївна,
доктор мистецтвознавства, професор

Харків 2023

АНОТАЦІЯ

Варич Є.Ю. «Образні мутації тіла людини в сучасному екологічному дизайні одягу». Кваліфікаційна робота на здобуття СВО «Магістр» зі спеціальності 022 – Дизайн, ОПП «Концептуальний дизайн в індустрії моди». Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків, 2023.

Дослідницько-практична робота зосереджена на явищі мутації, гіперболізації форми, його впливі на соціокультурний розвиток суспільства та специфіку проявів у мистецтві та дизайні. В процесі дослідження переглянуті нетрадиційні стандарти моди та створення одягу, який відображає екологічну свідомість та натхнення з природних форм і процесів. Мета цієї роботи – розробити інноваційні та стильні рішення в області екологічного дизайну одягу, які сприятимуть зміні уявлень про моду, стимулюючи стале споживання та впроваджуючи екологічні цінності в повсякденний одяг. Проведено різноаспектний аналіз мутації, як явища, його характеристик і особливостей застосування в дизайн-діяльності. Об'єктом дослідження – є образні мутації людини в сучасному екологічному дизайні одягу. Предмет дослідження – методи проектування та технології реалізації образних мутацій тіла в сучасному екологічному дизайні одягу.

Актуальність дослідження обумовлена потребою осмислення прагнень сучасного суспільства до змін та формування нових поглядів, переосмислення традиційних установ, підходів до формоутворення.

У роботі проаналізовано теоретичні концепції моди, сучасні дослідження в галузі моди та сталого розвитку, аналіз сучасних трендів у моді, а також приклади існуючих колекцій, де використовуються образні мутації, трансформації, прийоми деконструктивізму. Досліджено передисторію та основні характеристики футуристичного стилю. В процесі дослідження встановлено шляхи відтворення і трансформації звичайних форм у гіперболізовані, мутовані образи через використання нестандартних

пропорцій та матеріалів. Проведене дослідження передбачає використання вторинних матеріалів для створення одягу, що сприяє зменшенню впливу модної індустрії на навколишнє середовище.

Практична апробація результатів дослідження доводить, що мутація – це не лише прийом в сучасному дизайні, але й новий прийом для розробки інноваційного дизайну в індустрії майбутнього.

Ключові слова: мутації, стала мода, футуризм, деконструктивізм, гіперболізовані форми, постапокаліптична мода, екологізація, трансформація.

Abstract

Varych Y.U. "Imaginative Body Mutations in Contemporary Eco-Fashion Design." Qualification work for the Master's degree in Design, with a specialization in Conceptual Design. Kharkiv State Academy of Design and Arts. Kharkiv, 2023.

This research-practical work focuses on the phenomenon of mutation, hyperbolization of form, its influence on sociocultural development in society, and its specific manifestations in art and design. During the research, traditional fashion standards and the creation of clothing that reflects ecological consciousness and draws inspiration from natural forms and processes are reviewed. The objective of this work is to develop innovative and stylish solutions in the field of eco-fashion design that will alter perceptions of fashion, stimulate sustainable consumption, and integrate ecological values into everyday clothing. A multi-aspect analysis of mutation as a phenomenon is conducted, examining its characteristics and application in design activities. The research's object is imaginative body mutations in contemporary eco-fashion design, while the subject is the methods of designing and implementing body mutations in contemporary eco-fashion design.

The relevance of this research is driven by the need to comprehend the aspirations of contemporary society for change and the formation of new

perspectives, along with a reevaluation of traditional institutions and approaches to form creation.

The work analyzes theoretical concepts of fashion, modern research in fashion and sustainable development, analysis of contemporary fashion trends, and examples of existing collections employing imaginative mutations, transformations, and deconstructive techniques. The research also explores the prehistory and main characteristics of futuristic style. During the research, pathways for reproducing and transforming ordinary forms into hyperbolized, mutated images through the use of non-standard proportions and materials are established. The research involves the use of recycled materials for creating clothing, contributing to reducing the environmental impact of the fashion industry.

The practical application of the research results demonstrates that mutation is not merely a technique in modern design but also a new approach to developing innovative designs in the future industry.

Keywords: mutations, sustainable fashion, futurism, deconstructivism, hyperbolized forms, post-apocalyptic fashion, ecologization, transformation.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ІСТОРІОГРАФІЯ ПИТАННЯ. ДЖЕРЕЛА І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	9
1.1. Екологізація як основа свідомого споживання і сталої моди в контексті сучасності	10
1.2. Передісторія та основні характеристики постакаліптичного, футуристичного стилю та моди абсурду. Трансформація, мутація форм та структур у дизайн одягу.....	17
1.3. Джерела і методи дослідження.....	24
Висновки до першого розділу.....	26
РОЗДІЛ 2. ДИЗАЙН ОДЯГУ ЗА ПРИНЦИПАМИ МУТАЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ІНШИХ ПРИЙОМІВ.....	27
2.1. Аналоги колекцій та методів проектування.....	27
2.2. Мутація як метод трансформації в дизайн-практиках.....	34
2.3. Апсайклінг як один із засобів реалізації принципу екологізації в дизайні одягу.....	38
Висновки до другого розділу	40
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ДИЗАЙН–ПРОПОЗИЦІЇ З ПЕРЕДУМОВОЮ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОГО РІШЕННЯ.....	41
3.1. Джерело натхнення.....	41
3.2. Мудборд як обґрунтування джерела творчості та візуалізація асоціативних зв'язків встановленої проблематики проекту.....	44
3.3. Авторська концепція проектної розробки.....	47
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛА.....	51
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

У сучасному світі мода має значний вплив на наше сприйняття, самовираження та спосіб життя. Вона не тільки визначає тенденції в одязі, але і відображає суспільні цінності, культурні зміни та індивідуальність. Проте, викликані глобальними проблемами, такими як екологічна криза та зміна клімату, зростає потреба у розробці сталого та екологічно осмисленого дизайну в одязі. Сучасний світ стикається зі складною проблемою екологічної кризи, яка ставить перед нами необхідність змінити наш спосіб мислення та підходу до дизайну та виробництва товарів. Одним із найбільш важливих аспектів цієї трансформації є мода як індустрія, що має великий вплив на наше життя. Сучасний екологічний дизайн одягу вимагає пошуку нових способів використання матеріалів, розвитку сталого виробництва та усвідомлення впливу нашого вибору одягу на навколишнє середовище. Виникає необхідність створити одяг, що відображає екологічну свідомість та передає змінний потенціал образів людського тіла, через способи гіперболізації, мутації деталей образів та інших прийомів.

Мутація – це процес зміни, еволюції та адаптації. В контексті роботи, образні мутації людини відображають потенціал для трансформації зовнішнього вигляду шляхом застосування інноваційних прийомів, технологій та дизайнерських рішень. Це означає, що мода може бути не лише виразом стилю, але й платформою для експерименту, самовираження та зв'язку з природними процесами. У цьому дослідженні через різні напрями моди, будуть передані образні мутації тіла через одяг в сучасному екологічному контексті. Експериментальний дизайн, технологічні рішення, екологічні прийоми в матеріалах, модульний дизайн, елементи футуристичного стилю, все це як потенційні елементи і шляхи для реалізації визначеної теми.

Кожен день ми стикаємося з невизначеністю та численними загрозами для життя людства. Техногенні катастрофи, забруднення атмосфери та

океанів, воєнні конфлікти, природні катастрофи та зміни клімату наголошують на непередбачуваності нашого існування та впливі людей на навколишнє середовище. Наприклад, аварія на Чорнобильській атомній станції стала однією з таких катастроф, яка наголошує нашу здатність створювати загрози для самих себе. Науковці з усього світу вже спостерігають колосальні зміни на планеті. Прикладами цього можуть бути зміни клімату та навіть такі незвичайні явища, як полярне сяйво, яке було помічено в Україні. Воно виникає внаслідок взаємодії сонячних вітрів із магнітним полем Землі, і вказує на зміни в складі атмосфери та ядра нашої планети. Всі ці фактори вимагають негайного розгляду та прийняття ефективних заходів для збереження природи та створення більш стійкого та екологічно чистого світу

Важливо привертати увагу людей до сучасних проблем, створювати одяг, який не тільки буде стильним і зручним, але й нагадуватиме людям про важливість дбайливого ставлення до природи. Розробка полягає в аналізі та розумінні впливу таких образних мутацій на сучасну моду та їх потенціал для створення сталого та екологічно свідомого підходу до дизайну одягу. Також проект відображає мету не лише показати можливості екологічно-свідомої моди, але й надихнути інших дизайнерів, виробників та споживачів зробити вибір на користь сталості. Для досягнення поставленої мети будуть використані аналітичні та філософські підходи до дослідження. Методологічною основою будуть теоретичні концепції моди, сучасні дослідження в галузі моди та сталого розвитку, аналіз сучасних трендів у моді, а також приклади існуючих колекцій, де використовуються образні мутації, трансформації та інші аспекти.

Мета проекту – комплексно дослідити окреслену проблему і за результатами розробити інноваційні та стильні рішення екологічного дизайну одягу, які сприятимуть зміні уявлень про моду, стимулюючи стале споживання та впроваджуючи екологічні цінності в повсякденний одяг. Поставлена мета визначає необхідність вирішення наступних **задач**:

1. Проаналізувати, наскільки заявлена тема висвітлена в науковій та фаховій літературі, визначити джерела і методи дослідження;
2. Ознайомитися з основними характеристиками футуристичного стилю;
3. Описати, як в дизайн одязі проявляються такі прийоми, як трансформація, мутація форм;
4. Визначити особливості концептуальних підходів, методи і принципи проектування одягу за обраним напрямом;
5. За результатами дослідження розробити авторську проектну розробку.

Об'єктом дослідження є сучасний екологічний дизайн одягу.

Предмет дослідження становлять образні мутації тіла людини в сучасному екологічному дизайн-проектуванні одягу.

Джерела і методи дослідження: зарубіжні та вітчизняні матеріали – наукові статті, публікації, книги, журнали та електронні ресурси. Зразками візуального матеріалу виступають: колекції дизайнерів чи окремі моделі, результати експериментів дизайнерів, які працюють у даному напрямку.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що обрана тема є актуальною, результати дослідження створять нові методи проектування та технології, які можуть бути використані для створення екологічно збалансованого одягу з образними мутаціями. Крім того, дана робота також відкриває можливості для подальшого дослідження соціокультурного впливу образних мутацій в одязі та сприйняття їх громадськістю. Це дає можливість краще розуміти роль моди у формуванні ідентичності та вираженні особистості через візуальні зміни в одязі.

Практична цінність роботи полягає в тому, що за результатами дослідження розроблено колекцію одягу та виготовлено одну модель із спроектованого модельного ряду в форматі макету.

Структура і обсяг: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Структура розділів роботи зумовлена поставленими метою та завданнями, специфікою опрацьованих матеріалів, що досліджувалися.

Ескізи моделей

